

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Dziedzictwo kulturowe Ziemi Gnieźnieńskiej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Projektowanie kultury		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność Promotor lokalnego dziedzictwa kulturowego		Kod zajęć 16PKTPLDS.24S.12348.23	
Jednostka organizacyjna Instytut Kultury Europejskiej w Gnieźnie		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów profil praktyczny			
Koordynator zajęć	Leszek Wetesko		
Prowadzący zajęcia	Leszek Wetesko, Kamil Wasilkiewicz		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Warsztaty: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 8

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	- zapoznanie studentki/studentów z najważniejszymi momentami w historii Gniezna oraz z jego najważniejszymi zabytkami architektury i sztuki
C2	- podjęcie działań mających na celu odkrywanie dziedzictwa kulturowego ziemi gnieźnieńskiej ze szczególnym uwzględnieniem niematerialnego dziedzictwa kulturowego
C3	- rozwój umiejętności w zakresie przygotowania i realizacji wycieczki tematycznej odnoszącej się do dziedzictwa kulturowego ziemi gnieźnieńskiej

Wymagania wstępne

- znajomość podstaw historii Polski i dziejów jej kultury od X do końca XX wieku
- w przypadku studentek/studentów obcokrajowców, znajomość języka polskiego na poziomie B2

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	opierając się na źródłach pisanych, archeologicznych oraz artystycznych, potrafi uzasadnić wyjątkowe polityczne, ideowe i religijne znaczenie Gniezna dla wczesnopiastowskiego władztwa	PKT_K2_W06	Egzamin ustny
W2	zna historię życia biskupa praskiego Wojciecha oraz znaczenie jego osoby dla Gniezna i państwa Bolesława Chrobrego oraz dziejów Polski	PKT_K2_W06	Egzamin ustny
W3	potrafi nakreślić historyczne okoliczności powstania Drzwi Gnieźnieńskich oraz wskazać artystyczne inspiracje ich twórców, a także przeprowadzić gruntowną analizę ikonograficzną dzieła sztuki	PKT_K2_W06	Egzamin ustny
W4	ma świadomość znaczenia średniowiecznego Gniezna jako ośrodka kultury pisma oraz zna najwybitniejsze jej zabytki	PKT_K2_W06	Egzamin ustny
W5	zna historię przemian stylistycznych i kolejnych faz przebudowy katedry gnieźnieńskiej począwszy od X wieku do czasów współczesnych	PKT_K2_W06	Egzamin ustny
W6	zna najważniejsze wydarzenia i postaci z dziejów arcybiskupstwa gnieźnieńskiego oraz potrafi na przykładzie konkretnych zabytków sztuki przedstawić problematykę mecenatu artystycznego gnieźnieńskich metropolitów	PKT_K2_W06	Egzamin ustny
W7	zna wybrane przykłady materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego z ziemi gnieźnieńskiej, posiada podstawową wiedzę na ich temat	PKT_K2_W06	Kolokwium ustne, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi przygotować i zorganizować wycieczkę tematyczną, będącą alternatywą wobec istniejących szlaków turystycznych promujących lokalne dziedzictwo kulturowe	PKT_K2_U03	Kolokwium ustne, Projekt
U2	potrafi prowadzić dyskusję na temat poznanych zagadnień, faktów i procesów	PKT_K2_U06	Kolokwium ustne
U3	potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, zdobytą wiedzę wykorzystuje w sposób praktyczny (tworząc prezentacje multimedialne, teksty o różnym charakterze)	PKT_K2_U09	Kolokwium ustne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów / jest gotowa do przyjmowania postawy krytycznej wobec przyswajanej wiedzy, rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju	PKT_K2_K02	Kolokwium ustne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	jest gotów / jest gotowa do realizacji zadań indywidualnych i zespołowych w ramach działania projektowego	PKT_K2_K06	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Gniezno jako centrum polityczne, ideowe i religijne wczesnopiastowskiego władztwa	W1, W2, W4	Wykład
2.	Święty Wojciech i jego dziedzictwo	W1, W2	Wykład
3.	Drzwi Gnieźnieńskie	W1, W2, W5	Wykład
4.	Złoty Kodeks Gnieźnieński i najcenniejsze rękopisy iluminowane oraz dokumenty w Gnieźnie	W2, W4, W5	Wykład
5.	Architektura gnieźnieńskiej katedry X-XX w.	W1, W2, W3, W5	Wykład
6.	Archikatedra gnieźnieńska jako miejsce fundacji artystycznych oraz nekropola arcybiskupów	W1, W3, W4, W6	Wykład
7.	Gniezno – ziemia gnieźnieńska – dziedzictwo kulturowe. Wprowadzenie do przedmiotu: - Gniezno w strukturach państwowych na przestrzeni wieków, - pojęcie ziemi gnieźnieńskiej, - dziedzictwo kulturowe – definicja	W7, U2, U3, K1, K2	Warsztaty
8.	Na tropie dziedzictwa: - Gniezno jako miasto królewskie, - Gniezno jako miasto wielokulturowe, - Gniezno jako miasto masonerii, - Gniezno jako miasto świętych i błogosławionych	W7, U1, U2, U3, K1, K2	Warsztaty
9.	Odkrywanie dziedzictwa kulturowego: - rodzinne dziedzictwo kulturowe, - słownik gwary gnieźnieńskiej, - pocztówka z regionu, - przysmaki gnieźnieńskiej kuchni, - legendy i opowieści z ziemi gnieźnieńskiej, - twórcy dziedzictwa kulturowego.	W7, U1, U2, U3, K1, K2	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja
Warsztaty	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda warsztatowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	- opanowanie całego materiału prezentowanego w ramach cyklu wykładów - uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń
Warsztaty	- aktywny udział w warsztatach - zrealizowanie projektu - przygotowanie prezentacji multimedialnej - zdanie kolokwium ustnego z materiału objętego warsztatami

Literatura

Obowiązkowa

1. Gniezno. Pierwsza stolica Polski, miasto świętego Wojciecha. Katalog wystawy, Gniezno 1995
2. Gniezno Mater Ecclesiarum Poloniae. Katalog wystawy, Gniezno 2000
3. Dzieje Gniezna pierwszej stolicy Polski, red. J. Dobosz, Gniezno 2016.
4. P. Mrozowski, Poczet Arcybiskupów Gnieźnieńskich i Prymasów Polski, Warszawa 2003
5. P. Adamiak, B. Charycka, Działania organizacji pozarządowych oraz samorządów w obszarze dziedzictwa kulturowego: współpraca, potrzeby, zaangażowanie wolontariuszy. Raport z badania, Warszawa 2015
6. W. Bulikowski, Bądźmy ludźmi, szak! Rzecz o gwarze gnieźnieńskiej, Gniezno 2018
7. Kultura ludowa Wielkopolski, t. 1-3, red. J. Burszta, Poznań 1960-1967
8. B. Cynalewski, Zamki i pałace Wielkopolski, Poznań 1986
9. E. Górniak, K. Łukasik, Od dworu do dworu. Szlakiem dworów ziemiańskich wokół Gniezna. Przewodnik, 2011
10. E. Grzelakowa, Grzybowo, Cierpięgi, Kareja... historia ukryta w nazwach. Toponimia miasta Gniezna oraz gmin Gniezno i Niechanowo, Gniezno 2006
11. J. Kasprzowicz, Kościoły Gniezna, Gniezno 1999
12. M.W. Michałowski, R.D. Górczak, Gniezno i powiat gnieźnieński. Widoki dawne i współczesne, Gniezno 2003
13. W. Molik, Dziedzictwo kulturowe Wielkopolski, „Przegląd Zachodni” 2016, nr 2, s. 7-22
14. M. Murzyn-Kupis, Dziedzictwo kulturowe a rozwój lokalny, Kraków 2012
15. Szlak Piastowski – śladami innych narodowości. Projekt „Każdy-Wszyscy”, red. J. Nitka, Gniezno 2004
16. E. Scholtz E., M. Szczepaniak, Gnieźnianina żywot codzienny. Od rozbiorów do wybuchu II wojny światowej, Gniezno 2002
17. B. Sury, Znak Dziedzictwa Europejskiego jako narzędzie konstruowania dziedzictwa, „Studia Etnologiczne i Antropologiczne” 2014, nr 14, s. 58-66
18. D. Szulczyńska, Legendy gnieźnieńskie, Gniezno 2008

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Warsztaty	30
Czytanie wskazanej literatury	50
Przygotowanie do egzaminu	30
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	20
Przygotowanie projektu	40

Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 230
Liczba punktów ECTS	ECTS 8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PKT_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjęcia postawy krytycznej wobec przyswajanej wiedzy i powszechnych opinii, wykazując się przy tym otwartością na alternatywne propozycje teoretyczne i praktyczne oraz aktywnością w poszukiwaniu innowacyjnych rozwiązań
PKT_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współtworzenia relacji międzyludzkich i współpracy z różnymi grupami, wnoszenia do ich aktywności indywidualnego i twórczego wkładu, przy tym przyjmowania różnych ról w pracy grupowej, w tym roli kierowniczej
PKT_K2_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie dobrać metody i narzędzia oraz poprawnie zastosować techniki informacyjno-komunikacyjne, pozwalające na rozwiązywanie w sposób innowacyjny typowych zadań i problemów pojawiających się w obrębie współczesnych praktyk kulturowych, ze szczególnym uwzględnieniem polityki kulturalnej oraz strategii promocji kultury, w szczególności w środowisku lokalnym
PKT_K2_U06	Absolwent/ka potrafi przygotowywać publiczne wystąpienia ustne w języku polskim i obcym oraz prowadzić debatę na tematy zgodne z programem studiów z wykorzystaniem różnych źródeł informacji oraz ujęć teoretycznych
PKT_K2_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie i profesjonalnie pisać i redagować teksty informacyjne, promocyjne i krytyczne w języku polskim i obcym, dotyczące działalności kulturalnej, animacyjnej oraz menedżerskiej, z wykorzystaniem różnych źródeł informacji i zaawansowanych technik komunikacyjnych
PKT_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie na poziomie rozszerzonym źródła kultury i polskiego oraz europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz czynniki kształtujące tożsamość kulturową w środowisku lokalnym